

Inovace předmětu: Lesnická politika
Ing. Vlastimil Vala, CSc.

Aktuální lesnicko - politické otázky

Smrk?

Ano? NE?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Lesnická
a dřevařská
fakulta

18.09. 2013, Brno

Připravil: Ing. Vlastimil Vala, CSc.

Aktuální lesnicko - politické otázky

Smrk?

Ano? NE?

Mendelova
univerzita
v Brně

- **Připomenout význam smrku pro lesní hospodářství.**
- **Zhodnotit ekonomická rizika spojená s jeho náhradou jinými dřevinami.**
- **Upozornit, že pěstování smrku může mít i pozitivní environmentální efekty.**
- **Ukázat , že mimo jeho náhrady jsou i možnosti, jak tuto dřevinu zachovat.**

Zastoupením

Výměrou 52 %

Těžbou 76 %

Podílem na tržbách

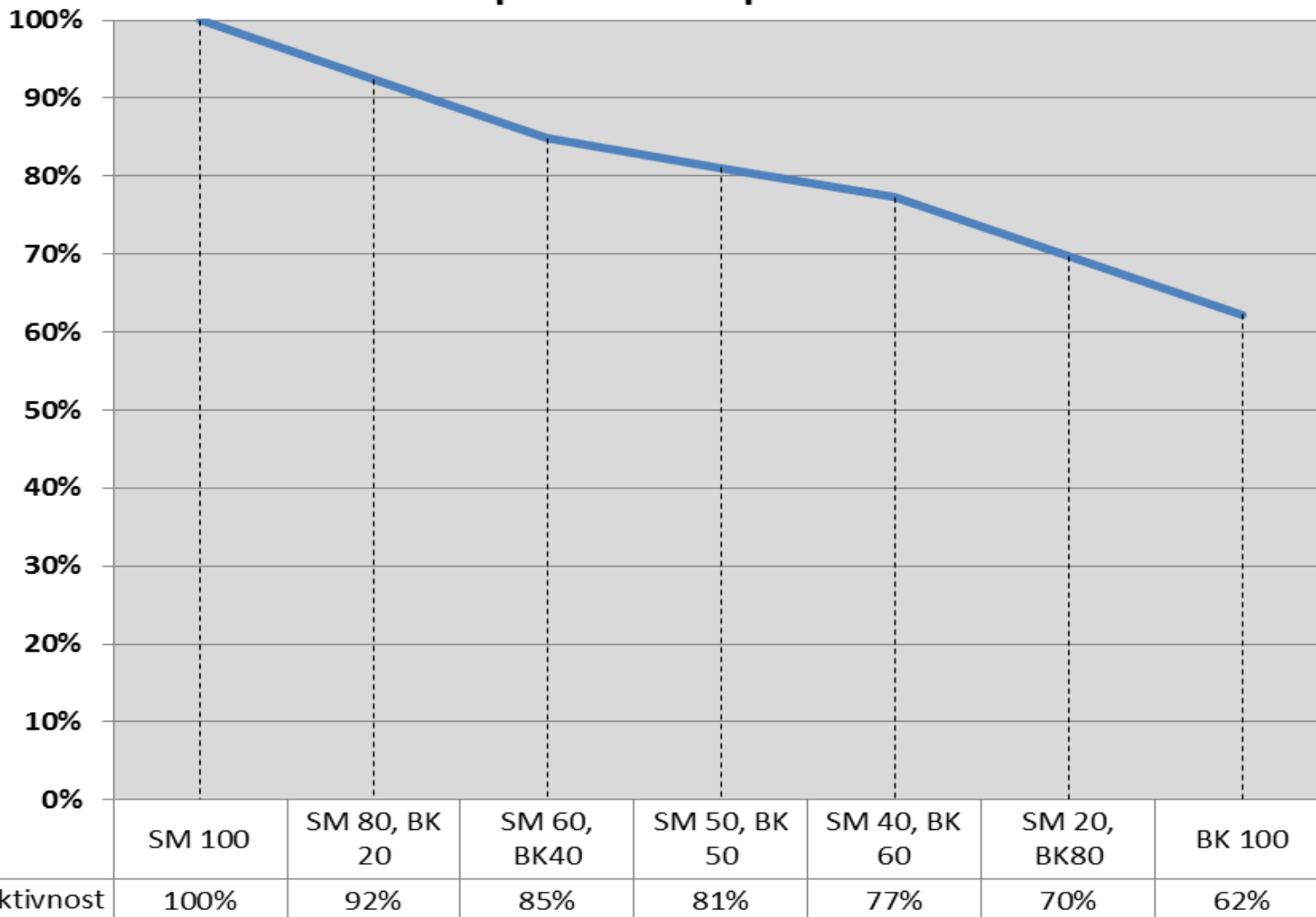
cca 76 %

**Smrk je hlavním zdrojem
financování lesního hospodářství.**

- Vyplývá z jeho vysoké produkční schopnosti (objemové i hodnotové).
- Produkční schopnost je znehodnocována ztrátami spojenými s nahodilými těžbami.
- Standardní řešení:
Vhodné stanoviště, přestavba na smíšený les, pěstební opatření zaměřené na stabilitu, podpůrný systém odluk, rozluk, závor.

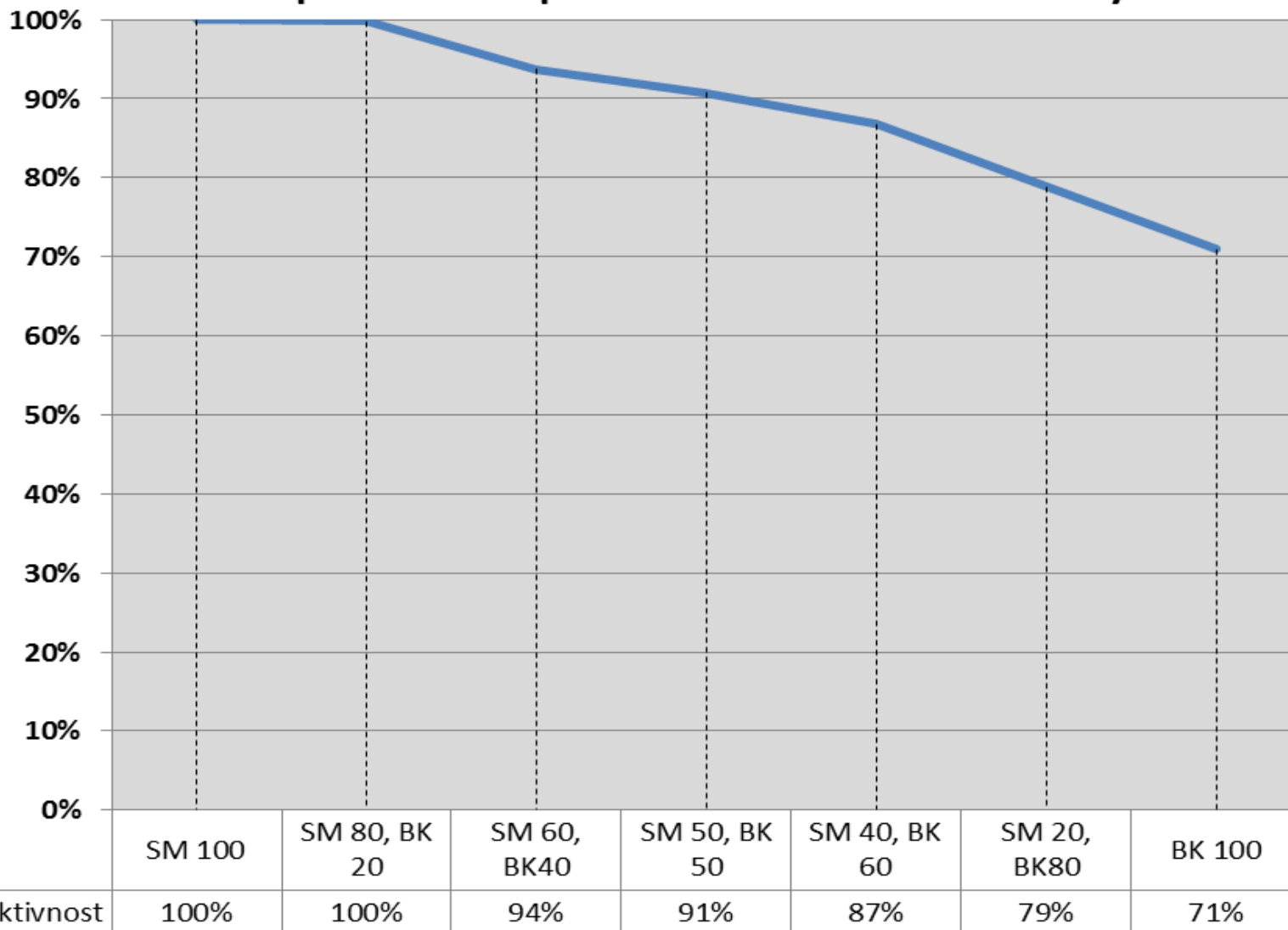
- Podmínky pro růst lesních dřevin budou ovlivněny posunem **až o dva lesní vegetační stupně.**
- To by znamenalo především **zásadní snížení zastoupení smrku.**
- Jaké to může mít důsledky pro vlastníky lesů a společnost?
- **Nelze se především vyhýbat důsledkům ekonomickým.**

Efektivnost podle zastoupení dřevin

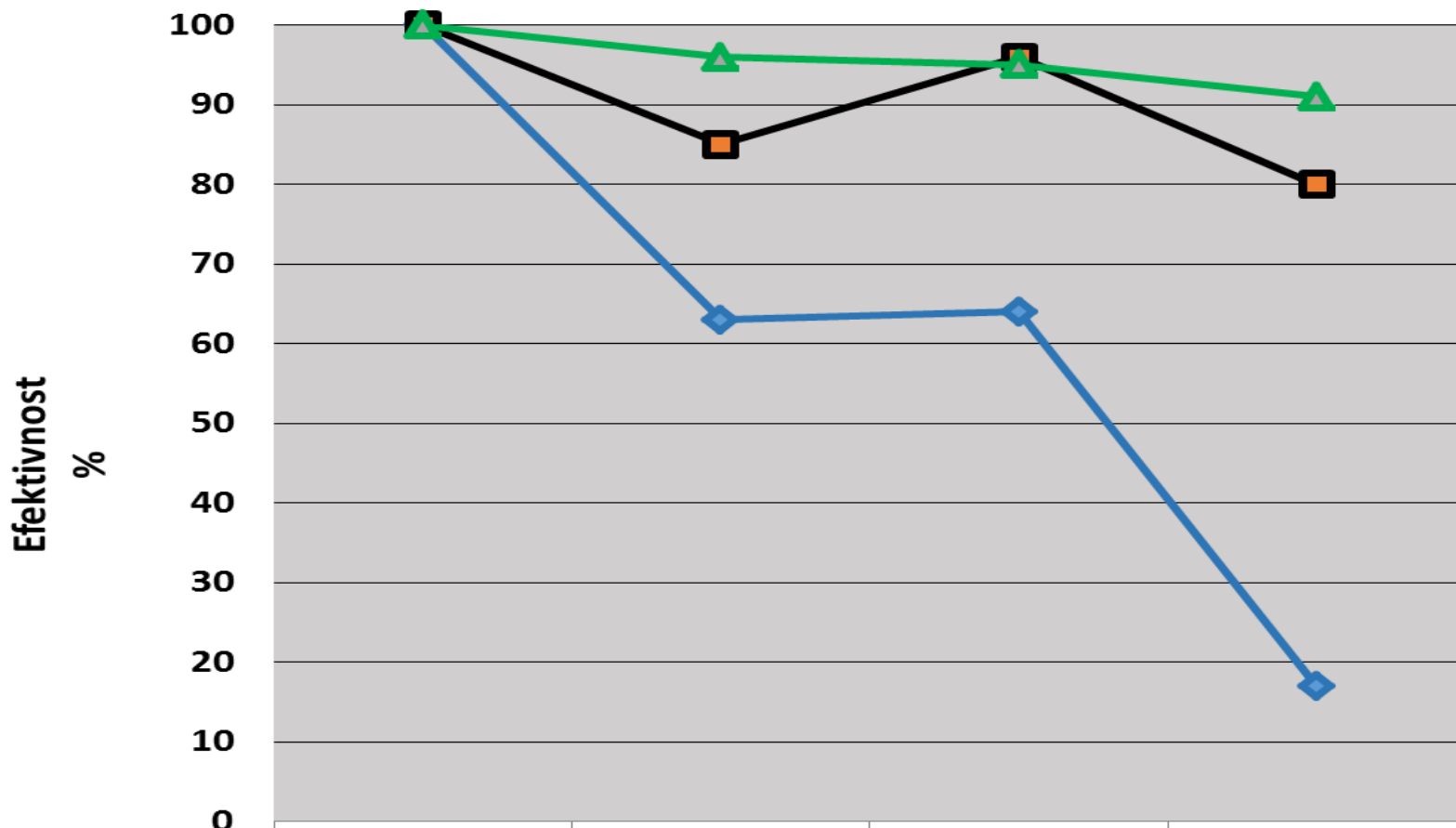
Zastoupení buku a jeho vliv na efektivnost smrkového hospodářství

Efektivnost podle zastoupení dřevin- vliv nahodilé těžby

- Vnos 1% BK (MZD) sníží ekonomický efekt o cca 0,4 % oproti smrkové monokultuře za předpokladu, že neuvažujeme o vlivu buku na snížení nahodilých těžeb smrku.
- Pokud uvažujeme o vlivu buku na snížení nahodilých těžeb smrku, vnos BK (MZD) cca do 20 % může eliminovat ztráty z nahodilých těžeb a nesnižuje ekonomický efekt. Každé 1 % nad 20 % již může snižovat ekonomický efekt cca o 0,3 %.

Efektivnosti podle zastoupení dřevin

◆ Ekonomická efektivnost	100	63	64	17
■ Uhlíková efektivnost	100	85	96	80
▲ Energetická efektivnost	100	96	95	91

Hledat cesty jeho přijatelného udržení:

- **Šlechtitelské programy** zaměřené:
 - na zlepšování konkrétních znaků a vlastností smrku ztepilého (produkce a jakost dřeva, odolnost proti abiotickým a biotickým faktorům).
 - Identifikaci a využití populací adaptovaných na očekávané změny.
 - Skutečně kontrolovat přenos sádkového materiálu.

Hledat cesty jeho přijatelného udržení:

- **Stabilizace smrku v lese pasečném.**
Ekonomicky přiměřený podíl MZD, výchova, odluky, rozluky, závory, snížení obmýtí.
- **Přestavbou smrkových porostů na nepasečné způsoby.**

I. Globální změna nenastala.

- V důsledku přehnaných a nepodložených požadavků na náhradu jehličnatých dřevin listnáči je jejich zastoupení příliš velké...?
- Ukazuje se, že také listnaté dřeviny nejsou z hlediska nahodilých těžeb bez problémů.

- Je nedostatek smrkového dřeva jako univerzálního materiálu a nadbytek listnatého dřeva, pro které se hledá uplatnění.
- Dřevo listnatých dřevin je sice využíváno na energetické účely, ale levné nové energie způsobují jeho nadbytek.

- Listnaté porosty nejsou těžebně využívány a jsou vyhlašovány jako bezzásahová území.
- Ekonomické problémy v lesnictví se prohlubují.
- **Lesnictví zvyšuje nároky na veřejné finance.**

II. Globální změna nastala.

- Na základě iniciativy Brněnské konference v roce 2013, **lesníci uvážlivě nahradili smrk a jehličnaté dřeviny jenom tam, kde je nelze efektivně pěstovat.**
- Souběžně lesníci provedli řadu **opatření pro odpovídající zachování smrku a ostatních jehličnanů.**

- Zpracovatelé našli způsoby využití listnatého dříví a **vznikl fungující lesnicko-dřevařský sektor.**
- **Lesníci**, vědomi si důležitosti uplatnění svého dříví na trhu, se orientují na odpovídající strukturu dřevin ale i její kvalitu, **jsou schopni pěstovat poptávané dřevo vysoké kvality a to jim přináší ekonomický efekt.**

- Společnost začala široce využívat dřevní surovinu. Těžební zbytky a listnaté dříví vhodně doplňují lokální energetiku.
- Byla nalezena optimální skladba lesních porostů s vysokou produkcí dřeva a také mimoprodukčními účinky.
- **Les nabývá na významu jako zdroj obživy venkova a je ve spojení se zpracovateli dříví důležitým faktorem zaměstnanosti.**

- **Orgány státní správy příznivě regulují podnikatelské prostředí.**

▪

- Lesy ve vlastnictví státu plní funkci spravedlivé alokace státní dřevní suroviny a jsou největším poskytovatelem mimoprodukčních efektů.

- Lesnictví je nezávislé na veřejných financích.
- Lesnictví s minimem nákladů poskytuje služby společnosti v oblasti ochrany přírody souběžně s produkcí dřeva.

- Dřevinná skladba zakládáných lesních porostů je věcí vlastníka.
- V podmínkách ČR jsou ale jeho rozhodnutí regulována značnou měrou platnou legislativou.

Závěr

Volba dřevin ovlivňuje hospodaření
budoucích generací.

Jak budou lesníci za sto let
hodnotit naše dnešní rozhodování
????